

In memoriam Robert Looga

17.05.1921–06.07.2015

6. juulil 2015 lahkus meie seast kauaaegne Tartu Ülikooli professor, teadlane, mitme põlvkonna Eesti arstide õpetaja Robert Looga.

1941. aastal lõpetas R. Looga kiitusega Hugo Treffneri gümnaasiumi, seejärel mobiliseeriti ta kohe Punaarmeele. Pärast demobiliseerimist 1945. aasta detsembris otsustas ta jätkata haridusteed arstiteaduskonna raviosakonnas, kuigi gümnaasiumipäevilt oli tal tekkinud suur huvi astronoomia vastu, nii et ta tegi mitme aasta jooksul Tartu Tähetornis regulaarseid vaatlusi toonase magistri Aksel Kippereri juhendamisel. Õpingud ja teaduslik töö Üliõpilaste Teaduslikus Ühingu viisid 1951. aastal arstiteaduskonna *cum laude* lõpetamiseni. Seejärel jätkas ta teadustööd ja õpinguid TRÜ aspirantuuris füsioloogia erialal ning 1954. aastaks valmis kandidaaditöö teemal „Südametegevuse reflektorsed muutused punnestusel“. 1970. aastal kaitses ta doktoridissertatsiooni Leningradis Arstide Täiendusinstituudi nõukogus teemal „Kopsude mahu ja väikese ringe verevoolu muutuste toime süsteemsele vereringele ja hingamisele“. Mainitud uurimus oli täielikult valminud TRÜ teaduskonna sisehaiguste ja patoloogilise füsioloogia kateedri baasil. Oma kandidaadi- ja ka doktoritöös jätkas R. Looga neid traditsioone ja uurimissuundi, millele pani aluse omaaegne TÜ füsioloogia instituudi juhataja professor Alfred Fleisch alates 1928. aastast.

Robert Looga oli rahvusvaheliselt tunnustatud teadlane, kelle teadustööd hõlmasid vereringe regulatsiooni mehhanismide uuri-

mist. Ta juurutas ka uurimistöö suuna, kus käsitleti vere viskoossust ja seda mõjutavate tegurite toimet vere voolamisele mikrotsirkulatoorse piirkonna veresoontes. Hemoreoloogia muutusi uuriti R. Looga juhendamisel dissimineeritud intravaskulaarse koagulatsiooni, metaboolse ja respiratoorse atsidoosi puhul ning mitmesuguste mürgistus seisundite puhul. Sellel valdkonnal põhineb Kalju Paju kandidaadidissertatsioon. R. Looga on avaldanud erialastes ajakirjades ja kogumikes ligi 250 teaduslikku publikatsiooni. Aastatel 1955–1984 oli ta Eesti patofüsioloogide seltsi esimees. Emeriitprofessorina avaldas R. Looga rahvusvahelistes eelretsensiooniga ajakirjades 4 artiklit hingamise ja vereringe regulatsiooni seoste teemal.

1955. aastast alustas R. Looga patoloogilise füsioloogia aine kui

eksperimentaalse prekliinilise distsipliini õpetamist TRÜs, algul vanemõpetajana ning 1961. aastast dotsendina ja seejärel 1972. aastast professorina. Kolme aastakümne vältel luges R. Looga arstiteaduskonna 3. kursuse üliõpilastele patoloogilise füsioloogia kursust, andes edasi teadmisi haiguste tekke- ja arengumehhanismidest mitme põlvkonna arstidele. Oma loengutel rakendas ta hulgaliselt näitlikustamist: originaalseid skeeme ja tabeleid, televisiooni- ja videotehnikat. Praktikumitöodes rakendati tema juurutatud eksperimentide mudeleid. Õppetöös oli R. Looga tuntud täpse, põhjaliku ja nõudliku õppejõuna.

Innuka organisaatorina on professor Looga kaasa löönud mitmete arstiteaduskonnale oluliste projektide algatamisel. Töötati välja arstiteaduskonna perspektiivplaan, mis nägi ette arstiteaduskonna ja Tartu tervishoiuasutuste koondamise Maarjamõisa piirkonda. Õppe- ja teadustöö tarvis asutati TRÜ arstiteaduskonna vivaarium. 1962. aastal alustas tegevust TRÜ arstiteaduskonna meditsiini kesklaboratoorium. Ta oli NSVL üleliidulise patofüsioloogide seltsi juhatuse liige, üleliidulise probleemkomisjoni „Vereringe füsioloogia ja patoloogia“ liige ja Eesti kardioloogide seltsi juhatuse liige.

Jääme mäletama Robert Loogat kui võimekat teadlast, meeldejäädavat õppejõudu ja head kolleegi.

Kalju Paju,
TÜ bio- ja siirdemeditsiini instituut